

**JOSEF
ŠKVORECKÝ**

SPISY JOSEFA ŠKVORECKÉHO

Ze života
české
společnosti

IVO ŽELEZNÝ

ZE ŽIVOTA ČESKÉ SPOLEČNOSTI

Obsah

Ze života lepší společnosti

- Společenský život v našem městě
- Proč mají lidé měkké nosy
- Kterak Petr opatřil si saxofon
- Pozoru hodný jev chemický
- Jak jsem unikla sňatku
- Kterak došlo k mému sňatku
- Volby v našem městě
- Pohádka mého bratra Petra
- Případ s fotografiemi
- Dopis p. Rudolfa Macháně, velkoobchodníka z K. panu Eduardu Tlustému, velkoobchodníku v B.

Ze života socialistické společnosti

- Přihláška vynálezu patentnímu úřadu ČSSR
- Reakcionář Kohn
- Není dosud úplné spravedlnosti
- Podivuhodný případ s duchem
- Následky sporu generačního
- Chudé vánoce
- Neřešitelný problém genetický
- Zločin na Štědrý den
- Jak jsem vynadal Ježíškovi
- Jak jsem se omluvil Ježíškovi
- Ze života dnešní mládeže

Ze života exilové společnosti

- Bůh do domu
- Cenné babičky
- Mysteriózní eventy v noci
- Piknyk na býči
- Trip do Česka
- Amerikánsko - českoslovensník pro čtenáře ignorantní angličtiny
- Poznámka autora

Společenský život v našem městě

Domácí práce z jazyka českého Josefa Macháně, žáka II. b obecné školy chlapecké v K.

Jmenuji se Josef Macháně. Jsem žákem II. b obecné školy chlapecké v K. Jest to průmyslové město na kladském pomezí. Také jest staroslavné. Starší můj bratr jest Petr. Jest studentem VI. b státního reálného gymnasia v K. Moje sestra jest Blanka. Jest studentkou IV. b téhož ústavu. Můj otec jest majitelem frmy Rudolf Macháně & spol., Export - Import. Též jest velmi velikým a těžkým. Moje matka jest milostivou paní. Rovněž máme paní, jež meje schody a nádobí. Její dcerou jest Hedva. Máti pravila, že jest běhnou. Avšak ona nikdy neběhá, nýbrž pouze chodí. Moje sestra jest Blanka šestnáct let stará. Chodíce do taneční školy Zory Jaré, jest její kamarádkou Jitka Skočdopolová. Jež se mně líbí. Její bratr jest Přema. Ten jest můj přítel. Jejich otec jest velkoobchodník. Též chodí tam Hana Neumannová, jejímž bratrem jest slušný chlapec z dobré rodiny. Tak pravila máti Blance,

neb jest jejím přítelem. Máti pravila, že má se ho držeti. Pročež Blanka vždy drží se ho za ruce, avšak když se nikdo nedívá (avšak já se dívám vždy).

Můj otec jest divadelním ochotníkem. Jest výborným hercem. Vždy hraje s milostivou paní Bohadlovou. Jest to manželka pana profesora Bohadla, jenž vyučuje matematice mého bratra Petra. Avšak nemá ho rád, tudíž má Petr vždy špatný prospěch z matematiky. Ač chodí na soukromé hodiny k panu profesorovi Vaňasovi, jenž rovněž ho učí ve škole, avšak zeměpisu. Tudíž letos bylo mu dělati reparát. Pan profesor patrně na něm sedí. Jednoho dne byla u máti milostivá paní Minzová, jež jest její přítelkyní. Musel jsem jíti si hráti do svého pokoje, avšak za dvěma poslouchal jsem. Avšak nerozuměl jsem. Avšak poté máti plakala, pravice nahlas: "Kdyby alespoň na tom dítěti se nemstil." Pročež myslím, že mínila Petra, jenž avšak není více dítětem. Tudíž má patrně špatný prospěch z matematiky, neb pan profesor Bohadlo mstí se mu.

Minule dávala se hra "Hamlík". Byl to kus nadmíru dlouhý. Můj otec hrál Hamlíka a milostivá paní Bohadlová Otýlii. Ona jest malá, avšak otec jest velmi veliký. Privil: "Jdi do kláštera, Otýlie." Já nerozuměl jsem tomu, neb mě to nebavilo. Taktéž otec držel lebku a odlepily se mu vousy. Lidé se smáli a máti pravila nahlas: "To jest mi kulturní obecenstvo!"

Seděli jsme v druhé řadě. Před námi seděl pan Minz, jenž jsouce otcem Berty Minze, tento jest mým spolužákem. Tento pak má šlapací auto a rovněž tank, jenž srší. On má holou hlavu a jest majitelem obchodního domu. Rovněž s námi byl Aleš Neumann, jehož Blanka se nejprve, následující rad, držela za ruce. Poté Aleš něco ztratil, neboť hledal to pod sukněmi Blance. Avšak nemohl to nalézt, neb hledal to stále, avšak Blanka mu nepomáhala. Poté přestal, když otcí odlepily se vousy, pročež máti pravila: "To jest mi kulturní obecenstvo." Rovněž před námi seděla Maryna Kohnová, jež jest veselou vdovou. Stále tleskala, avšak pakliže tleskala, máti netleskala. Rovněž otec šermoval s panem Hajslerem, mávající meči, avšak nemohli se do nich strefiti, šermující opatrně. Taktéž jsem usnul, avšak máti vzbudila mě. Poté šli jsme domů.

Druhého dne hrál jsem si pod pianem. Tu zvonice telefon, otec četl Národní listy. Zvedl jej a privil: "Ano? Ne, Maryno. Dnes nemohu. Dnes opravdu ne." Poté štěbetalo to v telefonu. Poté otec několikrát ještě privil: "Ne. Ne. Ne." Poté však nakonec privil: "Nuže ano. Tedy přijdu." Poté vstal, chodíce po koberci až do večera. Tehdy privil: "Jdu na schůzi." Máti pravila: "Opět?" Otec privil: "Ano." A šel. V noci vzbudil mé křik, rovněž i Petra. V salóně máti naříkala. Pravila: "Ach, já nešťastná. Ach, nešťastné děti. Na mě ohled mít nemusíš, avšak na děti." Poté privil otec: "Ach, Ellen, nech mě vysvětliti." Avšak máti stále naříkala, pravice: "Nic mi nevysvětluj, neboť vím vše. Nejsem slepá. Na mě si nemysli, avšak dětem život nekaz. Co řeknou lidé?" Poté otec znovu privil: "Ach Ellen. Vysvět -" Avšak máti pravila: "Co děti budou si o tobě jednou mysleti?" A pravila ještě mnoho. A mnoho. Avšak já jsem usnul. Avšak jsem se opět probudil a otec privil: "Ellen, ach, Ellen, odpust mi to. Ještě pro tentokrát. Jsem bídák. Jsem bídák. Jsem bídák." To privil 3krát.

U snídaně privil můj bratr Petr mé sestře Blance: "Myslím, že otec opět máti zahrnul." Načež Blanka chichotala se. Otázal jsem se: "Co jí zahrnul?" Avšak Petr privil: "Drž hubu!" Neb jest sprostý. Pročež poté netázal jsem se. Též hrál jsem divadlo "Naši furianti". Jest to český kus, vlastenecký. Jest dlouhý. Hrál jsem vesnickou mládež. Hráli jsme v hospodě. Museli jsme křičeti: "Pališ! Pališ!" Načež jsme poté dostávali u pultu opravdovou limonádu. Na jevišti, kde byla jakoby hospoda. Stále jsme pili, neb byla chutná. Stále Vocenil chtěl ještě, neb jest chudý. Poté nechtěl odejít z jeviště a stále a stále chtěl pít. Pročež otec vzal ho za ucho a vyvedl ho. Za kulisami pan učitel dal mu pohavek, jenž hrál se slečnou Čihákovou, jež jest dcerou pekaře.

Slečně Čihákové slušelo to velmi, neb jest mladší než milostivá paní Bohadlová. Pročež hrála dříve ve spolku divadelních ochotníků "Mladá scéna". Jest to jiný spolek než ochotníci městští, avšak naše Blanka nesmí tam hráti. Máti pravila: "Kde hrají holky z Kašparáku, tam nemůže děvče tvého společenského postavení choditi." Avšak Blanka pravila: "Avšak Vlasta Čiháková také tam chodí." Avšak máti pravila: "Ona jest pouze dcerou pekaře, avšak ty jsi dcerou velkoobchodníkovou." Blanka pravila: "Avšak Petr smí tam hráti." Avšak máti pravila: "Petr jest hoch, avšak ty jsi děvče."

Avšak Blanka smí tančiti na majáles. Jest to slavnost studentská. Tu tančila černošský tanec. Avšak otec neviděl jejího kostýmu dříve, nýbrž teprve až ve světle ramp. Tu zlobil se velmi. Neb Blanka tančila v plavkách, jež skládaly se ze dvou kusů. Tu otec privil máti: "Jaks jí to mohla dovoliti, Ellen? Vždyť jest to tak nemorální! Má dcera, a takto ukazovati se!" Avšak máti hájila ji: "Vždyť sluší jí to. Vždyť jest mladá." Avšak, soudím, neslušelo jí to, neb měla veliká prsa, jež jí bylo hodně viděti. Též házely se jí. Též Vratislav Blažej privil, jenž seděl za námi: "Kozy má prýma, Aleši." To privil k Aleši Neumannovi, ježto on chodí s Blankou. Avšak Blanka nemá žádné kozy, neb bydlíme v činžovním domě. Tudíž nemůžeme pěstovati koz.

Též smí Blanka tančiti na sokolské akademii. Tu muži cvičili na nářadí. Tehdy rozhrnula se opona a koně měli uprostřed. Tu přišli muži, majíce napnuté kalhoty. Též majíce trička. Tu započal bratr Vejvara, jenž jest prokuristou banky pro obchod a průmysl, kmitati nohama okolo koně nahoře se držíce rukami. Tu po něm kmitali ostatní. Též kmital bratr Kadeřávek, jenž jest zlatníkem. Též kmital bratr Vavruška, jenž jest pokladníkem spořitelny městské. Avšak nejlépe kmital bratr Pořízek, jenž jest sokolníkem. Taktéž jest nejmenší z nich, avšak nejlépe kmital. Poté započali se houpati na bradlech.

Tu všichni dovedli to, avšak bratr Volhejn nedovedl to. Jenž jest majitelem domů. Tudíž spadl, avšak opět zvedl se. Ku konci započali se točiti na hrazdě. Tu nejlépe opět točil se bratr Pořízek. Jenž roztočil se tak, že byl pouze

bílým kruhem. Tu ženy počaly vzdychati. Poté rozdávaly se dárky chudým dětem, jako kupř. odložené hračky a staré oděvy. Taktéž máti věnovala starší můj oděv Vocenilovi, jenž jest synem chudé vdovy. Jenž dochází každého čtvrtku k nám na oběd.

Brzy poté začaly se blížit vánoce, svátky křesťanské, svátky lásky. Tehdy obchody naplněny jsou různým zbožím a prodávají se stromky. Na náměstí stojí veliký strom, jenž jest stromem Republiky. Avšak neprodává se. Letos opět jsme psali, co má nám přinést Ježíšek. Avšak není Ježíška. Avšak dárky kupují nám rodiče. Tu přál jsem si loď mající plachty. Taktéž přál jsem si kopací míč. Taktéž přál jsem si lyže, avšak nebylo sněhu. Taktéž přál jsem si laternu. Avšak nepřál jsem si šatů. Aniž bot. Rovněž ne košil. Rovněž ne svetrů. Avšak dostal jsem je. Avšak nedostal jsem šlapací auto, ačkoliv přál jsem si ho. Avšak Vocenil přál si svetr, avšak nedostal jej. Taktéž Ponykl přál si nových bot, jenž jest synem továrního dělníka. Avšak nedostal je, nýbrž obdržel boty po bratrovi, jež byly mu velké. Já nikdy nepřiji si takových věcí. Avšak není spravedlnosti.

Od rána držel se půst. Poté všichni měli hlad. Poté uzavřel se otec v ložnici strojíce stromek, kde však rovněž tajně jedl uherský salám z papíru. Což věděl jsem, neb dělá to vždycky. Domnívá se, že věřím na Ježíška. Avšak já již nevěřím. Není Ježíška. Tu táhlo se odpoledne strašné. Konečně však jsme večeřeli. Tu nejprve modlila se máti, též otec, majíce sepnuté ruce, bručel. Poté jedli jsme treboňského kapra. Po večeři otec zazvonice vešli jsme do ložnice. Tam stál stromek, který zářil. Pod ním rozloženy byly jsou dary, jež dostal jsem. Vše dostal jsem, avšak šlapací auto nedostal jsem. Avšak dostal jsem nový oblek, jež nepřál jsem si. Avšak není spravedlnosti.

V noci odebrali jsme se na půlnoční. Můj otec zpíval na kůru. Tu započal pan ředitel Hejda hráti, avšak falešně započal. Všichni ohlíželi se na kůr, kde viděti bylo pana učitele Štoudvi, jak nesouce ho za límec, pohlavkuje Vocenila, jenž měl šlapati měchy. Avšak majíce vztek na pana ředitele Hejdu, jenž jest na něho velmi přísný, pročež vyměnil mu píšťaly na různá místa, aby špatně hrály. Což zdařilo se mu. Avšak dostal velmi. Poté vyměnili píšťaly a pan ředitel Hejda krásně započal. Rovněž velebný pán Meloun zpíval krásně. Rovněž otec pěl s milostivou paní Bohadlovou, velebice Hospodina. Tu všichni hleděli naň, a on byl velký. Tak lidé vždy měli by se milovati, avšak nečiníce to, není to správné.

Proč mají lidé měkké nosy

Domácí práce z jazyka českého Josefa Macháně, žáka III.b obecné školy chlapecké v K.

Nerad čistím si zubů, třeba jest to chrupu prospěšné. Vždy namočím kartáček do vody, takže máti, kontrolující mne, podvodu nepozná. Zubní pastu pak vytlačím do otvoru v umyvadle.

Toho rána však nenamočil jsem, i otázala se máti: "Pepíčku, vykartáčoval sis zubů?" Přitakal jsem, a tu ona pravice "Ukaž!" sáhla mi na nos, a zjistivše, že jest měkkým, prohlásila: "Lžeš. Lež má krátké nohy. Se lží daleko nedojdeš, také jest lež hříchem." Avšak nos jest měkkým vždy a není člověka tvrdého nosu.

Při snídani máti pravila otci: "Rudolfe, nejsem ve své kůži. Pravděpodobně znavila jsem se rozčilením na schůzi dobročinného spolku sv. Martina. Neboť představ si. Předsedou zvolili pana prokuristu Kudláčka, třebaže viděn byl nedávno v nevěstinci!" "V nevěstinci?" otázal jsem se. "Vždyť jest již ženatým. Tudíž nepotřebuje nevěsty." Tehdy otci zaskočilo v hrdle, ač nepojídali jsme ryb. Rovněž můj starší bratr Petr vyl a moje sestra Blanka obořila se na mě s tvářemi červenými: "Tomu ty ještě nerozumíš. Na to jsi příliš hloupým." Avšak ona sama jest hloupou, neboť jest toliko ženou.

Máti pravila: "Buď jak buď, dnes nemohu jíti na mši svatou. Rudolfe, budeš museti jíti s dětmi sám."

I šli jsme. Avšak krácejíce podél vinárny Jonáše Lewitha, otec pravil, že jest mu na okamžik zaskočiti dovnitř v jakési záležitosti obchodní. Avšak on neobchoduje s vínem, nýbrž s textiliemi a koží.

I šli jsme dále s Petrem a s Blankou. Dojdouce ke kostelu, stál tam křesťanský lid a rokoval. U vchodu hlavního lid prostý, u vchodu na galerii pak lid lepší. Petr pravil: "Půjdu na kur. Hodlám si dnes zapěti ve sboru chrámovém." Poté zmizel za rohem a Blanka, strčíc do mě, pravila: "Stoupni "si k oltáři, abys na velebného pána dobře viděl, prcku! "Nejsem prckem," pravil jsem," avšak pan učitel Pick říká, že na svůj věk jsem velmi velikým." Avšak Blanka zmizela ve vedlejší lodi chrámové. I odebral jsem se k oltáři.

Tam však potkala mě nepříjemnost, neboť když mše započavši vstoupili ministranti, seznať jsem, že jedním z nich jest zrzavý Milič Codr, jenž jsouce synem hajného ukradl mi penál s vyobrazením prasete. I skryl jsem se za sochu sv. Jana Nepomuka. Poté ulomil jsem mu jednu plechovou hvězdu a prakem vymrštil jsem ji ze skrytu toho po Miliči Codrovi, když velebný pán Meloun, odebrav se na kazatelnu, počal kázati o marnotratném synovi. Jež za tím účelem stále nosím v kapse. Dobře mířenou ranou zasáhl jsem ucho, avšak kostelník pohříchu zahlédl ztropenou neplechu a spolu s Vocenilem vyvedl mě z chrámu. Jenž stál vedle mě, dloubajíce se v nose. Nevěděl však, kdo z nás byl mrštil hvězdou, a tudíž popřel jsem lživě svou vinu. Avšak on mi uvěřil, neboť Vocend jest pouze chudým uličníkem.

Tehdy nechtělo se mi více do chrámu Páně, neb bylo krásně. I kráčel jsem opatrně parkem a zahlédl jsem Blanku, kterak nejsouce v kostele Aleš Neumann drží ji na lavičce za koleno. Obešel jsem je, by nespatřili mě.

Poté jdouce kolem širokých oken kavárny Beránek, spatřil jsem rovněž Petra, jenž taktéž nepěl ve sboru chrámovém. Nýbrž seděl s výrostky mažice karty, ač má to zakázáno. Avšak přesto seděl. Nelelkoval jsem příliš a cesta vedla mě dále podél vinárny. Tam na dvoře zdržoval se pozoruhodný pes. Jsouce velmi nepatrně malý, měl velikou hlavu. I vešel jsem za ním na dvůr, avšak pes odebral se do vnitra domu. Rovněž odebral jsem se za ním, avšak pes protáhl se otvorem při zemi a zmizel. I protáhl jsem se také oním otvorem, a jsouce dosud uvnitř s hlavou poněkud povystřčenou, spatřil jsem lokál, v něm otce, majícího z jedné strany pana Lederera, z druhé pana Sommernitze. Tito pánové střídavě vyprávějí příběhy jakýchsi jiných dvou pánů jménem Khon a Pick, jakož i paní nazývané Fraupick, otec se příhodám oněm neustále a velmi hlasitě smál. Nevím, čemu se smál, neboť příběhy ty byly dosti nudné, jako kupříkladu, jak pan Pick odjeda na obchodní cestu a zmeškavší vlak, nalezl v posteli Fraupick pana Khona a podobně, aniž bylo vysvětleno, co dělal pan Khon v posteli Fraupick, což vůbec nepřipadá mi k smíchu. Avšak otec smál se, patrně za příčinou toho, že pan Sommernitz kupuje od něho kůže a rovněž pan Lederer kupuje od něho textil, obě ve velkém, tudíž chtěl se oběma nudné příběhy vyprávějícím nesmírným smíchem svým zavděčiti.

Poté čas pokročil, i pádl jsem opět do chrámu Páně, kde zdařilo se mi vmísiti se mezi vycházející lid. Současně spatřil jsem, kterak z jedné strany mísí se Petr, z druhé pak Blanka, rovněž otec stál před chrámem rokující s panem Hejdou, jenž jest ředitelem kůru, jako by byl býval na mši.

Doma máti otázala se Blanky: "O čem kázal dnes velebný pán?" a Blanka zanedlouho pravila: "O pannách v peci ohnivě." Tu pravil jsem: "Nikoliv, nýbrž pouze o marnotratném synu." "Ovšem," pravila Blanka. "Spatně jsem slyšela, neboť přede mnou jakási hrbatá paní stále nahlas modlila se."

Tehdy máti chválila nás a za odměnu, že pobožně slyšíce mši navštívili jsme chrám Páně, věnovala mně korunu, Blance růž na rty a Petrovi svatý obrázek, jež našel jsem později na klosetě. Též otce pochválila řkouce: "Obchodu pak prospívá zbožnost majitelova v očích bližních jeho."

Poté zasedli jsme k svátečnímu obědu, a okolo pečené husy, již pojídajíce, rozhostila se dobrá pohoda. Pročež soudím, že lež jest prospěšná. Neboť já, Blanka, Petr i otec dopustili jsme se toho dne velikého množství hříchů a přestupků, avšak lhouce, vše se obrátilo v dobré. Soudím tudíž, že lež nemá nohou krátkých, nýbrž dlouhých a požadavek "Nemáme lhátí!" sám jest lží, neboť plníce ho, nemohli bychom patrně vůbec existovati.

Rovněž protože neexistují lidé tvrdých nosů, nýbrž všichni mají nosy pouze měkké, soudím, že všichni lžou, ergo existují, a naše společnost, prolhávající se k pravdě, vzkvétá neustále.

Kterak Petr opatřil si saxofon

Domácí práce z jazyka českého Josefa Macháně, žáka III. b obecné školy chlapecké v K.

Na reálném gymnasiu založili symfonický orchestr. Též můj starší bratr Petr chtěl tam hráti pod taktovkou pana ředitele Hejdy, avšak klavíristů měli s dostatek. Požádal tedy Petr otce, by zakoupil mu oboe nebo fagot. Avšak máti pravila: "Lidé na fagot hrající stávají se hloupými. Nástroj chvěje se a s ním i mozek. Poté lidé blbnou." Pročež otec věnoval Petrovi pouze klarinet.

Tu však Petr záhy zanechal hraní v symfonickém tělese a věnoval se jazzu, jež tajně založice s několika spolužáky, hráli vidy v sobotu večer v baru "U modré kočky, nalepující si za tím účelem vousy, aby nedošlo k odhalení. Avšak došlo k odhalení pomocí pana Kadeřávka, jenž v baru tom kontroloval věk přítomných dívek. Tehdy Petr obdržel zákonnou známku z mrav a načas byl mu odňat klarinet.

Tu neděli poctil nás návštěvou pan rada Prudivý, jenž jest městským radním. Vyslechnuvši, kterak potrestal Petra, schválil otcovo opatření a pravil: "Dnes mládež jest samý jazz, samá hudba cizácká. Avšak co jest to jazz? Vždyť nelze na něm rozpoznati lahodných melodií, jaké dávají kupříkladu národní naše písně české, v podání kapely Kmochovy. Jaká pak také může to býti hudba, když k jejímu provozování stačí pět či šest hudebníků. To naše dechová hudba městská zaměstnává čtyřicet hudebníků a o státních svátcích i více, a může proto veřejnosti posloužiti nejlepším z nejlepšího. Já sám vyžaduji pouze nejlepší z nejlepšího, neboť pouze to jest pro mne dosti dobré. Šunku kupuji výhradně u Chmela, šiji toliko u Knížete a obrazy na stěnách mám pouze a jedině od Mistra Brožíka. To jest malíř! Jest zcela jiný než kupříkladu onen Filla, jehož obrazy jsou pouhými mazanicemi. Vlastním Mistra Jana Husi před Koncilem kostnickým. Zde Mistr Brožík vymaloval jednomu kardinálu v popředí takové boty, že jsou vskutku jako živé. Jejich lesk jest tak přirozeným, že oku lahodí. Takové má býti umění. Též Hus stojí hrdě, kdežto kardinálové, metajíce úlisné pohledy, jsou příkrčení. Co jest naproti tomu jazz? I v hudbě vyžaduji toliko nejlepší z nejlepšího. Zejména operu, neboť při ní zaměstnáno jest nejvíce nejlépe placených umělců, kteří všichni vespolek tvoří úchvatná díla, člověka povznášejíce. Z oper pak nejlepší jest Smetanova Prodaná nevěsta. A já, řídíce se zásadou, že dosti dobrým pro mě jest toliko nejlepší, navštěvuji pouze Prodanou nevěstu. Skvost ten vyslechl jsem již osmasedmdesátkrát, a než se rok s rokem sejde, vyslechnu jej bohda po osmdesáté."

Tu pravila máti: "Vždy říkám, jak kulturním jste vyčlověkem. Ještě nikdy neviděla jsem sako takto padnouti.

"Dudy," pravil dále pan rada Prudivý. "Dudy, dudy. Národní český nástroj náš. Na ten měl by ses učit hrát, chlapče," pravil, obrátí se na Petra, "a nikoli ony kakofonie, jež vydávající na svém klarinetě, slušným lidem bolí z toho hlava. Dudy, dudy, chlapče, dudy, dudy."

"Avšak na dudy stěží lze hrát chromaticky," bránil se Petr.

"Český národ obejde se bez chromatiky," odbyl ho pan rada Prudivý a tehdy pravil otec: "Ach, dnešní jazzy. Jest to hudbou koček. Za mého mládí drnkával jsem na citeru. Bývala to hudba, jež brala člověka přímo za srdce.

"Roslein, Roslein, Roslein rot", kupříkladu, anebo onen valčík "O Heimat suss, gruss Gott, auf Wiedersehn".

Vždy slzel jsem, a navléknuv si na palec trsátko, trsal jsem krásně."

Avšak Petr pravil: "Já však jazzu nevzdám se. Rovněž trsat trsátkem nebudu, krásně ani nekrásně." A tehdy otec, ušklíbnuv se, pravil: "Potom zarazím tobě apanáž!"

A na to Petr pravil: "Milejší jest mi jazz než tvoje apanáž." Poté odešel, a tajně prodávající otcův sokolský kroj a sbírku gypsových císařů, zakoupil sobě saxofon tenorového ladění.

Pozoru hodný jev chemický

Domácí práce z jazyka českého Josefa Macháně, žáka IV.b obecné školy chlapecké v K.

"V zdravém těle zdravý duch" učil Dr Miroslav Tyrš, a též můj otec soudí v tom smyslu. Tělo má veliké a velmi zdravé, měřící jedno sto devadesát sedm centimetrů a vážící sto patnáct kilogramů. I zaplál v útlém již věku pro myšlenku sokolskou.

Též já jsem zaplál, avšak zlomíce si nohu při přeskočce roznožmo přes kozu, nemám již zdravého těla. Bratr pak, když byl dospěl, odmítl býti více Sokolem. Neboť dorostenci sokolští nuceni jsou vystupovati v krátkých kalhotkách s trásněmi, pro něž Petrovi, jenž jest potápkou, nebo též dle jiných gejblikem, bylo vytrpět četná příkoří od Jaroslavy Cuceové, která jest označována za jeho sajdu. Poté odepřel nositi sokolský kroj, řkouce: "Jsem potápkou, a myšlenka sokolská nesnáší se s myšlenkou naší." "Vaší myšlenkou jest chlast," prohlásil otec, jenž ustrojen byl již v kroji, zchystán na župní sokolské cvičení. "Jiné myšlenky nemáte. Kdežto slavnosti naše sokolské jsou reji zdravého ducha."

Poté odebrali jsme se s průvodem na župní cvičení, kde zúčastnil jsem se závodů v pojídání koláče. Nezúčastnil jsem se závodů ve šplhu za vuřty následkem dosud zcela nezhojené nohy. Závod ten konal se na tlusté tyči namydlené mýdlem, již bylo závodícím zlézti. Načež povoleno měli strhnouti zuby jeden z velikého množství vuřtů nahore zavěšených. Avšak pouze jeden. Avšak když Vocenil dospěl k vuřtům, jsouce synem chudé vdovy, počal trhati a pojídati oproti zákazu větší počet vuřtů. Takže bratr Pořízek, jenž jest sokolníkem, musel vylézt na něj a donutiti ho sestoupiti. Tou dobou však již byl požil sedm vuřtů. Rovněž se konal závod v pití piva, k němuž však Vocenil pro přílišnou nezletilost připuštěn nebyl. Zde pak vavřín vítěze odnesl si bratr Bulízník, jenž jest nejtěžším sokolem Jiráskovy župy podkrkonošské, vážice sto třicet pět kilogramů brutto [bez oděvu]. Též otec cvičil v cvičeních sprostných, při nichž různými rozmachy paží i nohou ukazovali sokolští muži tělesnou zdatnost, ku konci sborově skandující báseň znějící:

Po zemi české slyšet čilý ruch,

jenž jaře proudí z vesnic, měst.

Jest u těle zdravém zdravý duch,

Hip hurá. Nazdar! Vlasti čest!

V podvečer pak konal se zmíněný již závod v pojídání koláče, jímž slavnost sokolská vyvrcholila. Za tím účelem upekly sokolské dámy koláč borůvkový zvěcí téměř dvou metrů v průměru. V pečivu tom skryly více než dvacet kovových korun, poblíže středu pak jednu stříbrnou pětikorunu. Cílem závodu byla tato mince, k ní bylo se závodícím projíti. Bohužel sám odpadl jsem záhy, neboť poživši toho dne větší množství tureckého medu, zmrzlina, suku, sladké vaty, párků, vuřtů a okurek, byl jsem již příliš sytým a projedl jsem se na vzdálenost pouhých dvaceti centimetrů od okraje. Jiní borci projedli se dále. Tak Alois Wagner, syn kováře, projedl se na vzdálenost šedesáti centimetrů, spolknouce při výkonu tom tři kovové koruny a vylomivši si zub. Ještě dále projedl se Pavel Bošek, ten však počal se dusiti mincí, jež zaskočila mu do dírky tzv. koláčové, a musel proto býti dopraven na ošetřovnu, kde ranami do zad byla z něho vypuzena.

Tak jeden po druhém borci vzdávali závod, až setrvali v něm toliko dva, kteří projíždějí se z opačných stran, ocitli se již zcela blízko středu. Tito pak byli Berta Minz, syn velkoobchodníka, a uvedený již Vocenil, syn chudé vdovy. Nepatrný toliko prostor, vyplněný borůvkami, dělil oba soupeře od stříbrné pětikoruny, když tu Vocenil počaljeviti známky únavy, též majíce vztek, neboť po celé délce projedené dráhy nebyl dosud narazil na jedinou minci. Naproti tomu Berta Minz narazil již na sedm, a vidouce soupeře umdlévati, počal se projídati zvýšenou rychlostí, nezdržující se již polykáním mincí, nýbrž plivající jimi okolo sebe. Již již se zdálo se, že syn obchodníkův odnese si palmu vítězství, když tu Vocenil v posledním úsilí udeřil jej pod koláčem pěstí do žaludku. Ihned Berta Minz, zezelenavši, počal vrhnouti, a zdržení toho využil zákeřně Vocenil, projedl se k středu a pozřel stříbrnou pětikorunu.

Avšak bratr Minz, jenž jsouc otcem vyřazeného závodníka, protestoval proti výsledku, vskutku rozhodnutím starosty bratra Vévody byl vítězem prohlášen poražený Berta Minz. Pětikoruna však nebyla již po ruce, i nařízeno Vocenilovi, by minci tu, až z něho vyjde, předal právoplatnému držiteli. A tu druhého dne, když Berta dožadoval se stříbrné pětikoruny, odevzdal jemu Vocenil z nařízení pana učitele Picka dvě kovové koruny a padesát haléřů, řkouce, že více z požitých pětikorun z něho nevyšlo. Pan učitel udeřil naň velmi, včetně rákosky, avšak Vocenil stál na svém. Pakliže mluvil pravdu, nemá, tuším, tento pozoruhodný jev chemický obdoby v historii sokolských závodů v pojídání koláče.

Jak jsem unikla sňatku

Z pamětí Blanky Machánové, studující VI. a státního reálného gymnasia v K.

Již delší čas otravoval mě Ervín Kotyza svými průhlednými manévry. Ačkoliv bydlí na opačném konci města, čekával každého rána před našim domem, a spatřiv mne, přidal vždy do kroku, předstíraje, že jde jakoby náhodou kolem. Pokaždé mě však pouze pozdravil, a rychle pak ubíhal opačným směrem, nežli se nalézá gymnasium, takže na vyučování pravidelně přicházel pozdě, s ušima červenýma.

Dávno bych mu byla řekla, ať si jde po svých, nebýt ohledu na postavení mých drahých rodičů. Jeho otec jest totiž velkovýrobcem biliárových stolů, výrobků to, k nimž mu firma mého otce dodává potřebná plátna. Bylo dávným přáním mých i jeho rodičů, aby se naše dvě firmy spojily k společnému dílu pomocí sňatku manželského mezi mnou a Ervínem. Jako dobrá dcera hodlala jsem vyhověti přání svých rodičů, třebaže Ervína nemohu ani cítit. Avšak bránila mi v tom nadpřirozená Ervínova nesmělost.

Dlouho každého rána vždy prchal, až nakonec po šesti měsících vzmužil se natolik, že slovy: "Blanko, nešla byste se mnou na procházku?" vylákal mě na svou chatu, kde mě pak lahví plzeňského piva opil, takže jsem nad sebou ztratila vládu. On však pouze mlčel, až nakonec se mě zeptal, nemám-li chuť zahrát si s ním partii šachu. Ke všemu, jak se ukázalo, šach vůbec neumí, neboť jsem mu čtvrtým tahem dala mat. Přesto mi však druhého dne poslal poštou milostný dopis, obsahující i takovéto opovážlivé verše:

Jak bouře chvěla se

Ta běloskvoucí ňadra,

když dlaní svou jsem v bílém ohni

těla Tvého pátral...

Třebaže byl Ervín Kotyza naprostým antitalentem téměř na vše, téměř do všeho se hrnul. Chtěje např. ministrovati, podpálil kadidelnicí velebnému pánu Melounovi ornát, takže jen duchapřítomnost kostelníkova, jenž kněze pozdvihl a posadil do křtitelnice, zabránila neštěstí. Na honu zas, jehož se zúčastnil, třebaže šilhá, byl pokousán zajícem tak nebezpečně, že týden strávil v domácím ošetřování.

To vše ho mohlo varovati, avšak nic takového. Když ochotníci městští ohlásili nastudování detektivní hry "Osudný výstřel", byl na plakátech uveden Ervín Kotyza v roli vraha Bartoše. Ve své protivnosti zaslal nám lístky do proscéniové lóže a kritika místních novin p. Krpatu předem podplatil pěti lahvemi šampaňského. Den před představením přišel k nám na návštěvu. Máti ihned donutila otce, aby odešel do vinárny, mého bratra Petra poslala do sousedního města N. k strýci Bořivojovi se vzkazem, že v K. jest hezké počasí, a sama pak odešla s mým mladším bratrem Josefem k zubaři, odkud se byli před půl hodinou právě vrátili. Sotva jsme takto osaměli, počal mi Ervín Kotyza vyprávěti o své sbírce nálepek ze sýrů a mluvil tak rozvláčně, že když se o půl deváté večer máti se spícím Josefem vrátili od zubaře, byl teprve u gorgonzoly.

Druhého dne sledovali jsme z proscéniové lóže představení. Hned od počátku jevil Ervín známky trémy. Maje představovat zpupného vraha, mluvil tak tiše, že ho vůbec nebylo slyšeti. Naštěstí však na základě toho zvýšila hlas nápopěda, takže jsme přesto mohli sledovat, o co ve hře běží.

Na počátku posledního dějství měl vrah Bartoš zastřelit komerčního radu Syrového. Když však Ervín pozdvihl pistoli, třásla se mu ruka, a navíc, přestože alespoň desetkrát zmáčkl kohoutek, rána nevyšla. Pan Rudolf Pirner, jenž představoval komerčního radu Syrového, při každém cvaknutí kohoutku uchopil se za srdce a počal se hroutiti, ale vždy se opět vzchopil, čekaje na smrtící ránu. Lidé počali se smáti.

A tu Ervín, aby trapnou situaci vyřešil, vrhl se na p. Pirnera, a naznačiv škrcení, udolal ho. Tehdy jako by z něho tréma spadla a skvěle se rozehrál, takže vbrzku mi napadlo, že příště až mě vyláká na chatu, musím si dát dobrý pozor, neb jinak by možná druhý den nepsal již básni.

Nakonec pronesl tak skvělý monolog, že počala jsem se již smiřovati se svým osudem snoubenky, avšak poté neočekávané štěstí mne vysvobodilo. Došlo ke katharzi dramatu, v níž domněle mrtvý komerční rada Syrový má se znenadání objeviti, a to po slovech vraha Bartoše, pronášených k dceři Syrového: "Nechť váš otec, Karolino, vstane z hrobu, nemluví-li pravdu!"

Tato slova Ervín pronesl, a nastala pauza, v níž měl se Syrový zjevit. Avšak ono nic. Ervína znovu zmocnila se tréma, a opakoval chvějícím se hlasem: "Pakliže nemluví pravdu, nechť váš otec vstoupí těmito dveřmi!" a ukázal na ně. Opět však nic. Vlasta Čiháková, hrající Syrového dceru, aby zachránila situaci, rovněž zvolala: "Tatínku drahý, objev se, nemluví-li pan Bartoš pravdu!" A opět nic. Ervín, zadržávaje, pravil naléhavě:

"Vstupte již, prosím, neboť nemluvím pravdu!" A tu do ticha, které bylo již hrobové, vstoupil dveřmi v dekoraci p. doktor Kraus, který ve hře vůbec neměl účinkovati, a oslovil publikum: "Vážení přítomní, prosím, abyste omluvili malou technickou závadu, pro niž nám není možno kus dohráti. Pan velkoobchodník Pirner byl v roli komerčního rady Syrového nad očekávání zavražděn.

Okamžitě svítila mi naděje a brzy potvrdilo se mi, v co jsem se vůbec neodvažovala doufat. Ervín Kotyza v návalu trémy, škrtl p. Rudolfa Pirnera příliš realisticky, usmrtil jej, a později z výčitek svědomí, vzbuzených následkem této nehody, spáchal sebevraždu.

A tak jsem unikla hroznému osudu státi se manželkou onoho nemehla.

Kterak došlo k mému sňatku

Z deníku Petra Macháně, studujícího VIII. a st. reálného gymnasia v K.

Pokládal jsem vždy otce, majitele firmy Rudolf Macháně & spol., Export-Import, za moudrého, avšak nyní nejeví se mi věc již tak jasnou. "Za svoje peníze hled' vždy obdržeti protihodnotu!" vštěpoval mi otec. A přece já, řídě se touto radou, jsem tratil.

Do nedávné doby zachoval jsem se do té míry, že jsem dosud ženy nepoznal. Ze všech dívek našeho ústavu, státního reálného gymnasia v K., zalíbilo se mi nejvíce v Ireně Dittrichové ze sexty A. A proto, také vzhledem k dovršení osmnácti let, rozhodl jsem se, že jmenovanou svedu. Za tím účelem počal jsem promýšleti podrobnosti.

Nejprve navštívil jsem místní drogerie, avšak všude měly službu mladé prodavačky, a stal jsem se proto do večera majitelem sedmi kartáčeků na zuby. Později jsem si uvědomil, že v každém obchodě mohl jsem za té situace žádati jiný druh zboží - leč stalo se.

Nakonec poslal jsem do drogerie svého mladšího bratra Josefa, avšak nemaje drobné, svěřil jsem mu padesátikorunu. Nakoupil za celou, hlupák, doufám však, že přebytky rozprodám v oktávě B, v obou septimách, něco v sextě něco možná i v kvintě a zbytek Miroslavu Kunovi z kvarty A.

Poté zkoumal jsem počasí, ale vzhledem k deštivé předpovědi na celý příští týden jevílo se mi nutností opatření krytou místnost

Byt mých rodičů nepřicházel v úvahu, neboť naše služebná Anna nikdy nevychází z domu, jakmile mě přijde navštívit některá kolegyně ze školy. Zejména chodí mě navštěvovat kolegyně Jaroslava Cuceová, která je do mě šíleně zamilována a neustále se mě pokouší svést. Vyžadují však od žen přísné morální zásady, ovšem s výjimkou Ireny Dittrichové, kde by mi tyto byly na překážku.

Byt Ireniných rodičů rovněž nepřicházel v úvahu pro svou polohu ve třetím poschodí a proto, že hromosvod nachází se na opačné straně domu, takže v případě překvapení únik by nebyl možný

Nezbývalo, než najmouti hotelový pokoj. Zde ovšem naskytly se další potíže. Hotel takzvaný hodinový je v našem městě pouze jeden, a jeho majitelem je Irenin strýček, navíc horlivý to katolík. A pokud jde o hotely normální, jsou tu sice dva, majitelem jednoho jest však p. Cuce, otec zmíněné Jaroslavy Cuceové, který mě dobře zná a donesl by věc k sluchu mého otce. Druhý jest proslulý štěnicemi, jež by mé plány mohly v nepříznivém smyslu ovlivniti. Bylo tedy třeba uchýliti se ke lsti. V úterý zajel jsem vlakem do sousedního města H., kde bydlí druhý Irenin strýc, p. Josef Habr, a odtud jsem odeslal telegram jeho jménem, objednávací na pátek dvoulůžkový pokoj č. 3 v hotelu p. Cuceho. Ve středu zajel jsem do krajského města a v půlčasně kostýmů vypůjčil jsem si umělý plnovous, tweedové spodky a sportovní kazajku s anglickou čepicí. Takže nyní zbývalo již jen vymysleti lest, již by mi Irena byla po vůli.

Vymyslel jsem nakonec vše velmi dobře.

Ve čtvrtek zajel jsem opět do sousedního města H., kde jsem zakoupil zlatý prstýnek s akvamarínem a odeslal jsem Ireně dopis tohoto znění:

Milá Irenko,

musím Ti něco sdělit, ale aby o tom nevěděl tatínek. Má to být překvapení pro něj k narozeninám. Přijď dnes, v pátek, v pět hodin odpoledne do hotelu Beránek do pokoje č. 3.

Tvůj strýček Josef Habr

P. S. Přikládám prstýnek pro svou milou neteřinku.

V pátek úderem páté čekal jsem již v pokoji č. 3 v hotelu Beránek, zcela připraven a opatřen plnovousem k dokonání díla. Čas však plynul, a kde nic, tu nic. Nechápal jsem, kudy se mohla vlouditi chyba do mého plánu, a o půl šesté, nemoha vydržeti nervové napětí, sešel jsem dolů k telefonu. A právě v té chvíli, kdy jsem vstoupil do vestibulu z chodby, vstoupila zvenčí Irena se svým strýčkem, p. Josefem Habrem; p. Habr byl v obličejí brunátný a v ruce nesl sukovitou hůl.

Dalšího vývoje událostí jsem nevyčkal, a otočiv se, zastavil jsem se až u půdy. Zde jsem usedl, a protože se mi jevílo téměř jistým, že z chystaného sejde, jal jsem se počítati svou ztrátu, vzniklou nečekaným příjezdem skutečného strýčka, p. Habra. Zdola zněly hrubé hlasy, já však jich nedbal a počítal jsem:

Jízdné do H. a zpět v úterý 10 Kč

Jízdné do H. a zpět ve čtvrtek 10 Kč
Jízdné do krajského města a zpět 30 Kč
Kartáčky na zuby (7 kusů á 3 Kč) 21 Kč
Nákup v drogerii (včetně spropitného bratru Josefovi) 51 Kč
Půjčovné kostýmu 75 Kč
Prsten (14tíkarát. zlato) 150 Kč
Pokoje v hotelu 50 Kč
Spropitné v recepci 3 Kč
Telegram 5 Kč
Dopisní papír a známka 2 Kč
Celkem 407 Kč

Takovou ztrátu jsem přirozeně nehodlal nésti bez náhrady. A tak, pamětliv otcových zásad, že za své poctivé peníze třeba dostati protihodnotu, sešel jsem o poschodí níž k bytu hoteliéra p. Cuceho a dal jsem se svěsti Jaroslavou Cuceovou.

Bohužel, nedostal jsem za své peníze zboží kvalitní. Neměl jsem ovšem spoléhati na mladšího, nezkušeného bratra, nýbrž vše vybrati si sám. Jaroslava Cuceová se ocitla v jiném stavu a svatba je ohlášena na příští týden.

Volby v našem městě

Domácí práce z jazyka českého Josefa Macháně, žáka V. b obecné školy chlapecké u K.

Blížil se den voleb. Tu celé město bylo vzrušeno, jsouce zvědaví, kdo zvítězí v nich. Tehdy v městském hotelu konaly se schůze, kde často perouce se, policie musela zasáhnouti. Též všude lepeny jsou plakáty, avšak jinými opět strhávány. Rovněž Vratislav Blažej strhl, jenž byl plakátem strany národně socialistické, avšak pan Tlustý dopadnouce pachatele, oznámil to ve škole. Tu pak tento musil opisovati: "Nemám se plésti do politiky." Padesátkrát musil. Taktéž můj otec, jenž jest lvem místních politických salónů, vždy říká, že politika jest svinstvo. Vyjdouce si na procházku, zpozoroval otec plakáty na plotě u pivovaru, jež přízní voličské doporučovaly stranu komunistickou. Zde otec pravil máti: "Ellen, nejde nikdo?" a počnouce se rozhlížeti, máti odušila: "Nikoliv." Ihned otec strhl jej. Poté šli jsme dále.

Rovněž otec daroval korunu Vocenilovi, by strhával plakáty strany sociálně demokratické jakož i komunistické, jsouce však ve střehu před dopadením. On dělal to rád, avšak neumí dobře čísti. Pročež strhával všechny napořád. Avšak strážník přistihl jej, zfackující ho, jenž jest synem chudé vdovy, pročež poskytujeme mu oběd, a to dvakrát týdně. Též starší šatstvo, jakož i knihu k vánocům. Ve škole rovněž mnoho se hovořilo o volbách. Vratislav Blažej pravil: "Můj otec jest fašistou. Jest to strana, která jest pro silnou ruku židů ve státě." Tu pravil Quido Hirsch, jenž jest synem velkoobchodníka starým papírem, jenž pravil: Toto není pravdou, nýbrž Hitler jest fašistou." Avšak Vratislav Blažej pravil: "Lžeš, neboť Hitler jest Němcem." Tu poté Quido Hirsch pravil: "Netoliko jest Němcem, nýbrž navíc fašistou. Taktéž fašistou jest Franko." Poté pravil jsem: "Já přeji povstalcům." A Quido Hirsch pravil: "Avšak já přeji vládním. Tu Dolfa Volhejn pravil, jenž jest synem majitele činžovních domů: "Avšak ty jsi žid. I pravil Quido Hirsch, bránice se: "Toť zajisté jest jedno. Avšak Dolfa pravil: "Avšak židé jsou metlou národa, neb pravil to můj otec." Tu Quido Hirsch vytnouce mu políček, poté Vocenil udeřil jej penálem, neb taktéž chodí k Volhejnům. Tu všichni jsme seperouce se, Vratislav Blažej vyrazil si zub. Můj otec jest členem strany národně demokratické. On pravil: "Nic než národ, jak praví doktor Kramář, vůdce náš, neb jedině on může národ spasiti." Též pravil: "Komunismus jest zhoubou civilizace, neb komunisté majíce heslo "Krad'te nakradené!", kradou vše. Oni kradou majetek a každého větší." Tu otázal jsem se: "Oni každého větší?" Otec pravil: "Každého, kdo nedá se k nim." Pravil jsem: Tedy dej se k nim, by nepověsili nás." Avšak otec rozzlobil se a pravil, že nerozumím tomu. Též byl velmi červený.

Poté přinesli nám kandidátní listiny, a bylo jich veliké množství. I naší Anně přinesli kandidátní listiny, jež jest naší služebnou, a rovněž neumí čísti. Otec objasnil jí, že voliti musí číslo šestnáct, neb to jest stranou národní, jež je stranou pro vlastence. Anna jest též vlastencem, ač neumějíce čísti, jest již velmi stará. I pravila, že nepozná, která to jest. Otec pravil: "Zde položíš ji navrch. Tento papír musíte vložit do urny, jinak chybila byste velmi. Poté položil jí ho.

Rovněž pravila máti otci: "Rudolfe, ach, jsem tak rozčilená. Já vždy jsem rozčilená, když mám voliti. Já spletu se určitě. Již nyní srdce mi buší. Já nepochybně zmýlím se. Tu pravila Blanka, jsouce mojí starší sestrou: "Máti opět jest hysterická." Avšak otec těšil ji, neb pravil: "Buď klidná, Ellen, budu s tebou. I tvůj hlas musí posílit věc národní, jež jest svatou."

Toho dne večer přijel též Petr. Jest nyní studentem vysoké školy obchodnické v Praze, ženu svou Jaroslavu Machánovou, býv. Cuceovou zanechavši doma. On přijel domů voliti. V noci vzbudil jsem se, slyšíce hlasy. To hádal se Petr s otcem. Též Blanka vzbudila se, jsouce v noční košili, šla ke dveřím poslouchati, co oni praví. Ač není to slušné.

Tehdy pravil otec: "Nedám ti více, neb místo studia taháš se s institutkami, majíce doma požehnanou ženu v stavu." Tu pravil Petr: "Avšak jsem mladý. To každý jest pouze jednou." Otec pravil: "Těž jsem byl mladý. Avšak třebaže neměl jsem požehnanou ženu, rovněž netahal jsem se s institutkami." Petr pravil: "Do baru též chodil jsi. Otec pravil: "Chodil, avšak peníze stačily mi." Petr odvětil: "Nyní jest víno dražší. Rovněž také vše." Tu otec pravil: "Pak skromněji musíš žíti. Apanáž nezvýším, též dluhy neplatím." Petr pravil: "Pak vím, co udělám." Poté zachechtal se otec, pravíce: "Ty nezastřelíš se, neb se máš rád." Rovněž zachechtal se Petr a pravil: "Kdo o zastřelení mluvil? Avšak zítra budu voliti stranu komunistickou." Tu počal otec mluvití nahlas a pravil mnoho. Těž nazval Petra zlosynem. Těž pravil: "Čeho dožil jsem se." Poté zvýšil mu apanáž, pročež on slíbil, že voliti bude, avšak stranu národně demokratickou. Tu Blanka vskočila do postele. Otázal jsem se: "Co jest to institutka?" "To jest zlá žena " pravila Blanka. "Pak též jsi institutka, avšak Petr netáhá se s tebou," což pravíce, ona vytnouce mi políček, naříkal jsem. Těž pohrozila mi, že máti poví, jak sprostě mluvil jsem o ní. Avšak sprostě nemluvil jsem.

Druhého dne nadešly volby. Tu otec s máti a s Petrem a s Annou odešli, konajíce svoji občanskou potřebu. Již od rána máti volala, užívajíce prášků: "Já určitě zmýlím se. Moje nervy! Pro mě politika není! Rudolfe (oslovujíce otce), já určitě zmýlím se." Tu otec opět těšil ji, řkouce: "Bud' klidna, Ellen, neboť já s tebou jsem." Těž Anna šla, držíce listinu strany národně demokratické v ruce levé, ostatní pak v ruce pravé, by nezmýlila se. Já musel zůstat doma s Blankou, mající mě hlídati. Nebyla však spokojena a pravila; "Ty kluku pitomá. Kvůli tobě Aleš bude na korze marně čekati." Avšak Aleš přišel k nám, a zamknouce mě v pokoji, v salóně líbali se, což klíčovou dírkou pozoroval jsem.

Poté vrátili se, a máti byla šťastna, neb dobře volila. Avšak otec otázal se Anny, zda rovněž správně volila. Anna pravila: "Ano, milostpane." Tu pravil otec, přesvědčíce se: "A které číslo?" Anna pravila: "Nevím již, které to bylo, ale jistě do urny vložila jsem je." Tu otec otázal se: "Jak můžete to pak věděti?" Avšak Anna pravila: "Ač navrch připravivše si číslo, mně zamíchali kandidátní listiny, i nemohla jsem čísla toho nalézt. I bála jsem se, bych vhodila vhodné číslo, pročež vhodila jsem všechny do urny, aby určitě tam bylo."

Poté otec uchopil se za hlavu, zakvílel. On pravil: "Vy jste trdlo. Vy klid'te se mi z očí." Tehdy Petr smál se, a poté otec obořice se, oznámil mu, že opět snižuje mu apanáž. Poté odešel Petr a nakvasil.

Nastal večer, kdy volby skončice seděli jsme okolo rádia. Máti pravila: "Jsem tak vzrušena. Mně srdce bije. Jen aby komunisté nezvítězili." Avšak otec pravil: "Bud' klidna, Ellen, český národ nikdy nebude komunistickým." Avšak on sám nebyl klidným. Tu četli výsledky, a strana národně demokratická nezvítězice, strana komunistická obdržela více hlasů než ona strana vlastenecká. Tehdy otec vztyčil se a počal kvílet. Pravil: "To koncem jest národa. To koncem jest civilizace. Nyní komunisté banky počnou loupiti a ožebračí lepší lid, vraždíce." Pravil jsem: "Tedy dej se k -." A tu on, velmi zrudnouce, vyt'al mi políček.

Pohádka mého bratra Petra

Domácí práce z jazyka českého Josefa Macháně, žáka V. b obecné školy chlapecké v K.

Nedávno přijel na dovolenou můj starší bratr Petr. Jest nyní vojínem-aspirínem. Druhdy býval studentem vysoké školy obchodnické v Praze. Avšak octl se v jiném stavu s Jaroslavou Cuceovou, i musil vstoupiti ve stav manželský, a posléze zcela zanechat nadějí ve vyšší vzdělání. O svatbě pravila teta Anežka, oslovujíce mě:

"Pepíčku, staneš se strýcem!" Nevím, proč bych se měl státi strýcem. Také to není možné, neb jsem ještě zcela nezletilý. Poté musil Petr nastoupiti službu vojenskou, tak zvanou prezentovou. Poté přijel na dovolenou, neb Jaroslava Cuceová, jež nyní jmenuje se Jaroslava Machánová, onemocněla a odvezli ji do nemocnice. Poté teta Anežka pravila: "Pepíčku, stal ses strýcem!" I pozoroval jsem svůj vzhled v zrcadle, avšak nestal jsem se strýcem, majíce vzhled stále stejný. Zato Jaroslava Cuceová stala se matkou.

Tu po dvou dnech dovezli ji domů a měla s sebou malé červené dítě, jež křičelo neb spalo.

Večer seděl Petr s manželkou ve svém pokoji, i žádala ho, by dítěti vyprávěl pohádku. Těž poslouchal jsem, ležíce za španělskou stěnou. Tu Petr zasmál se a pravil, že vyprávěti bude pohádku vojenskou. Prý slyšel ji, když byl s dekou. Jaroslava Cuceová-Machánová se otázala, kde byl s dekou. Petr pravil, že jest to vojenským tajemstvím. Poté začal vyprávěti a takto vyprávěl:

"Bylo nebylo. Zemská osa se za těch deset tisíc let, jenž čas ten dělily od našeho letopočtu, nachýlila, a večery tudíž byly dlouhé a nudné. Babička shromážd'ovala okolo sebe svá vnoučátka a vnoučátka prosívala: "Babičko, babičko, vypravuj nám pohádku!" "Inu a keroupak, keroupak, děti?" tážávala se babička a vnoučátka volávala: "Tu o té tajemné prdýlce, babičko, tu o prdýlce!" "Tak o prdýlce, o prdýlce," pokyvovala hlavou babička. "Ale ona to vlastně byla tuze velikánská prdýlka, takže to vlastně ani nebyla prdýlka, ale - volala dívka radostně.

"Tajemná ! Vypravuj, vypravuj babičko!" A tu si babička přitáhla loktuši a dala se do vyprávění:

"Bylo nebylo, bylo to už hrozitánsky dávno, když ještě některý lidi museli furt chodit v takovejch tlustejch zelenejch šatech všech stejnejch a na noc je zavírali do takovejch smutnejch domů a přes den museli porát chodit v takovejch štrůdlech a jezdit v takovejch železnejch krabicích, vodkad' nebylo vidět ven. A celý dni na ně taková blbí chlapi se zlatejma placičkama na ramenouch řvali a řvali a řvali, ale voni se nesměli vozvat, jenom museli

furt klapat patama a říkat jedno jediný slovo: "Rozkaz! Rozkaz! Rozkaz", a když ty zlí uřvaný lidi povodešli, tak říkali zas jiný slova, ale který to byly, to sem už zapomněla. A večír tyhle ubohý smutný lidi sedávali v cimrách, z kterejch nesměli ven, a vzpomínali na svý milý doma a byli moc smutný. A za tím městem, v kterým bydleli, tam byla taková velikánská hora, úplně holá. A kolem tý hory, každej měsíc vždýcky vo ouplňku, scházeli se všichni ty smutný lidi a čekali a čekali a čekali. A koukali, jak vyšel měsíc. A jak ten měsíc jako rybí voko vyšel, tak se na něj dívali celí napjatý, a měsíc šel pomalu po vobloze, a svítil a voni na něj koukali a celí se třásli, jak byli napjatý. A dyž ten měsíc došel až nad tu horu, země se zachvěla a vevnitř to zarachotilo a ta hora se rozestoupila a za ní se k nebi vystrčila veliká, holá ...

A ten měsíc v ouplňku spad rovnou do tý veliký, holý a ty smutný lidi spustili náramnej jásos a křik a všichni volali jako jeden muž, až se to po celým tom smutným městě rozlehalo: "Zas jeden měsíc v ...!" a ta ...se zatáhla zase zpátky do tý hory a ty smutný lidi vodešli zas do toho smutnýho města a byli zas smutný, až za měsíc zasej přišli k tý hoře, když byl ouplněk, a zasej se vobjevila ta velká ..., měsíc do ní spad a oni zasej volali: "Zas jeden měsíc v..." a plakali radostí. A celkem, děti, se ta cet měsíců do ní muselo napadat, než ty smutný lidi mohli vodejít z toho smutnýho města a bejt už potom veselí."

Tu nemohl jsem to již vydržeti a počal jsem se smáti, pročej byl jsem objeven za španělskou stěnou a vykázán z pokoje. V salóně otec a máti, majíce společnost, hráli mah jong. Teta Anežka pravila: "Nuže, co děláš, strýče?" Privil jsem: "Nejsem žádným strýcem!" a pravil jsem, že poslouchal jsem Petra vyprávěti dítěti pohádku. "Pověz nám ji též!" pravila máti. Tu poté vyprávěl jsem ji, a tu celá společnost rudnouce nejvíce zrudl otec, jenž nevyčkal konce, nýbrž povstal a vykázal mě ze salónu. Pak dostavil se za mnou do mého pokoje a přikázal mi padesátkrátě opisovati: "Nemám užívatí sprostých slov". Avšak sám užívá jich, neb onehdy, když nemohouce dopnouti límečku, ulevil si sám oním slovem, neb před zrcadlem pravil: "Do p...!"

Případ s fotografiemi

Z deníku Josefa Macháně, žáka III. b obecné školy chlapecké u K.

V naší třídě, v III. b obecné školy chlapecké u K., rozbuje se zásluhou Romana Kudrnáče hráčská neřest, tzv. voko. Též podlehl jsem zmíněné neřesti a vbrzku ocitl jsem se v úzkých.

Hrajíce totiž každé odpoledne v hudebním pavilonu na sokolském cvičišti, mnozí přišli o všechno a okolnostmi donuceni jsou podepisovati dlužní úpisy Romanu Kudrnáčovi, jenž jest synem továrníka, a má proto sdostatek běžných prostředků.

I já, pohříchu, podepsal jsem větší počet dlužních úpisů až do celkové výše 19,- Kč. Majíce příjem toliko 5,-Kč týdně, jež poskytuje mi otec v podobě apanáže, pozbyval jsem již naděje, že bych dluh ten - pakli neobráti se hráčské štěstí, které však jest velmi vrtkavé - mohl někdy vyrovnati. Nehledě k tomu, že tento navíc ještě vzrůstal, neboť hráčská neřest zmocnila se mě zcela.

A tu připadl jsem na plán, a majíce právě narozeniny, přikročil jsem bezodkladně k uskutečňování téhož. Tehdy vyslovil jsem přání dostati k narozeninám fotografický aparát, počítajíce s otcovou slabostí, neboť on sám jest vášnivým fotografem-imitátorem. A vskutku obdržel jsem aparát značky Rolleillex, velmi kvalitní. Záhy otec holedbal se ve vinárně mými snímky, ničeho netušíce, neboť nabyl jsem značné zručnosti. Jeden z oněch snímků, nazvaný "Krajina s kravami" a znázoňující břízu a nablízku pasoucí se 2 kusy dobytka, prosadil otec dokonce na okresní výstavu fotografií-imitátorů, a jsouce nesmírně pyšný, zakoupil mi v záchvatu štědrosti úplné zařízení pro temnou komoru. Nyní bylo mi tedy umožněno vyvolávati si snímky sám, a tedy i i přistoupiti k uskutečňování druhé části plánu.

Tak jako sám propadl jsem neřesti hráčské, tak i moje sestra Blanka propadla neřesti s panem profesorem Kadeřávkem, jenž jsouce jejím třídním, scházejí se potají v lesíku zvaném "Schmeichelwald", což věděl jsem.

Nyní využil jsem této nepravosti k vyřešení vlastních nesnází, a to tím způsobem, že skryl jsem se spolu s fotografickým aparátem v mlázi, a když Blanka a p. profesor Kadeřávek, jsouce v nejlepším, nevěnovali okolním poměrům přílišné pozornosti, stiskl jsem spoušť, pořídívši tak cenný snímek.

Zdařil se velmi. Neboť zřetelně viděti bylo Blanku, kterak sedíce opřena o kmen modřínový a majíce sukni neslušně vyhrnutou, p. profesor Kadeřávek rozepíná jí dobře zaostřený podvazek.

Obtížnější bylo již poříditi v podobném smyslu zdařilý snímek mého staršího bratra Petra. On, podobně jako já, vrhl se na karban, ovšem s následky vážnějšími, neb otec musel zapraviti jeho dluhy panu Rozkošnému, jenž majíce v držení několik Petrem žírovaných dlužních úpisů, jest lichvářem. I stalo se, že se vší přísností byla mu hra v karty zapovězena, avšak já věděl jsem, že rad i záповědi otcových nedbá.

Hry ony, jichž zúčastňoval se nadále, konaly se tajně v zadní místnosti cukrárny p. Hungera, kde nezkušené karbaníky studentské obehřával p. Karel Majdloch, jsoucí karbaníkem z povolání. Též prý jest pasákem, jak sdělil otec Petrovi v rozčilení u příležitosti proplacení jeho dlužních úpisů, avšak já nikdy neviděl jsem jej pásti. Jelikož bylo zholo nemyslitelné, že bych připuštěn byl do oné místnosti pro naprostou nezletilost, odhodlal jsem se k nákladné investici, jež však později rentovala se mi. Podepíšíce nový dlužní úpis Romanu Kudrnáčovi, znějící na 10,- Kč, Oldřich Nemasta, jenž jest učedníkem v cukrárně páně Hungerově a též tam přisluhuje při

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.